

РЕШЕНИЕ

№ 1946

гр. София, 26.03.2014 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 40 състав,
в публично заседание на 19.12.2013 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Диляна Николова

при участието на секретаря Ана Илиева и при участието на прокурора Димитров, като разгледа дело номер **9909** по описа за **2012** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

От К. Е. С. е подадена искова молба, с която срещу Министерство на земеделието и храните /МЗХ/ са предявени иски с правно основание чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/ за заплащане на сумата в размер на 1000 лева имуществени и неимуществени вреди, произтичащи от: 1. отменен мълчалив отказ на министъра на земеделието и храните, 2. писмо изх. № 66-4884/02.11.2011г. на заместник министъра на земеделието и храните и 3. бездействия на министъра на земеделието и храните. Исковите са уточнени по основание и размер с молби от 18.09.2012г. и 08.10.2012г. С иска, основан на незаконосъобразни бездействия е съединена и жалба против същите.

По исковата молба е образувано адм.дело № 7727/2012г. по описа на Административен съд София-град. С Определение № 4556/09.10.2012г., на основание чл.210, ал.2 ГПК вр. чл.144 АПК производството по делото е разделено, като настоящото производство е образувано по предявения иск за обезщетение на имуществени и неимуществени вреди, произтичащи от бездействия на министъра на земеделието и храните и жалбата срещу тези бездействия.

След образуването на производството по адм.дело № 9909/2012г. с разпореждане от 20.11.2012г. съдът е оставил без движение исковата молба като е дал указания на ищеца да отстрани констатираните нередовности в нея.

С молба от 28.01.2013г. ищецът уточнява, че предмет на исковата му молба по

настоящото производство е иск с правно основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ срещу Министерство на земеделието и храните за обезщетяване на вредите, причинени от незаконосъобразни фактически бездействия на министъра на земеделието и храните, обективно съединен с искане по чл.204, ал.4 АПК за установяване незаконосъобразността на тези бездействия - 1. издаване на заповед по чл.27, ал.6 ЗСПЗЗ и 2. непредприемане на предвидените в тежест на министъра действия по чл.537, ал.2 и чл.538, ал.1 и ал.3, вр. с чл.278 ГПК по охрана на държавната собственост, във връзка с констатациите му за А. № 06317/23.07.2007г. – порок в т.10 от А., накръняващ правния ред във връзка с управлението на имота, а отмяната му от друга страна накръняващ държавната собственост.

С молбата е конкретизиран и вида и размера на вредите – имуществени в размер на 1000 лева, представляващи пропуснати ползи вследствие лишаването от възможността по чл.27, ал.6 ЗСПЗЗ да закупи земята, върху която са построени закупените от него сгради, както и неимуществени вреди в размер на 1000 лева за нанесени щети в душевната му сфера – преживените болки и страдания и лични разходи за правни консултации, административни услуги, транспорт и др. логистични дейности във връзка с 10 годишното неоснователно просрочване от МЗХ на издаването на заповед по чл.27, ал.6 ЗСПЗЗ в разумен срок.

Като начало на вредоносния период ищецът посочва датата 07.08.1999г., когато е подал молба за закупуване на площта под собствените му сгради, а за крайна дата на периода посочва 08.06.2011г., когато е влязло в сила Решение № 8055/06.08.2011г. по адм.дело № 3733/2011г. на ВАС, 5 чл. състав, по силата на което министърът на земеделието е осъден за издаде заповед по чл.45а, ал.2 ППЗСПЗЗ вр. с чл.27, ал.6 ЗСПЗЗ, като моли да бъде взето предвид, че във вр. със същия отменен отказ в с.з. по дело № 7727/2012г. е оттеглил иска за обезщетение.

С молба, депозирана в съдебно заседание на 21.03.2013г. ищецът е направил искане за изменение на иска като към него бъде присъединено и искане за установяване незаконосъобразността на отказа на заместник-министъра на земеделието и храните, обективиран в писмо изх.№ 66-4884/02.11.2011г. да издаде заповед по чл.27, ал.6 ЗСПЗЗ за продажба на прилежащата площ, която обслужва собствените му сгради, с обща площ 271 кв.м по молба вх.№ 50/1999г., като в тази връзка допълва вредоносния период, считано от 02.11.2011г. до влизане в сила на решение по настоящото дело и прави искане да бъде прогласена нищожността на посочения отказ, обективиран в писмо изх.№ 66-4884/02.11.2011г. на заместник-министъра на земеделието и храните.

Към исковата молба ищецът прилага и писмени доказателства, както и препис от исковата молба и заверени копия на доказателствата за съда и ответника.

Исковата молба отговаря на изискванията на чл.127 ГПК, поради което е редовна.

Предявеният иск е с правно основание чл.128, ал.1, т.5 АПК във вр. с чл.1, ал.1 ЗОДОВ – искане за обезщетение за вреди от незаконосъобразни бездействия на административен орган, в конкретния случай министъра на земеделието и храните, от издаване на заповед по чл.27, ал.6 ЗСПЗЗ и непредприемане на действия по чл.537, ал.2 и чл.538, ал.1 и ал.3, вр. с чл.278 ГПК във връзка с констатациите му за допусната грешка т.10 от А. № 06317/23.07.2007г.

Ответната страна – Министерство на земеделието и храните, чрез процесуалния си представител в отговора на исковата молба и в съдебно заседание изразява становище за неоснователност и недоказаност на иска, по съображения, подробно изложени в

него.

Заключението на представителя на Софийска градска прокуратура е, че искът е неоснователен и недоказан. Намира, че не е доказано осъществяване на фактическия състав, водещ до отговорност на държавата и общините; не е доказано наличие на претендираните вреди или виновно действие или бездействие на държавния орган, както и причинно-следствена връзка между заявени вреди и неправомерни действия или бездействия.

Въз основа на изложените от ищеца фактически обстоятелства и формулирания петитум, съдът квалифицира правно предявения иск по чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ - иск за обезщетения за имуществени вреди от незаконосъобразно бездействие на административен орган, а именно: обезщетение за имуществени вреди в размер на 1000 лева от пропуснати ползи и обезщетение за неимуществени вреди в размер на 1000 лева или общо 2000 лева.

Съдът като взе предвид доводите на страните и въз основа на всички събрани по делото доказателства, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Претенцията на ищеца е за заплащане на обезщетение за имуществени вреди от пропуснати ползи и обезщетение за неимуществени вреди поради твърдяни от него незаконосъобразни бездействия на административен орган, в конкретния случай изразяващо се в неиздаване на заповед по чл.27, ал.6 ЗСПЗЗ във вр. с чл.45а, ал.2 ППЗСПЗЗ и непредприемане на съответните действия по реда на чл.537 и чл.538 ГПК по отношение на А. № 06317/2007г.

С молба с вх.№ 50/07.10.1999г. ищецът поискал от министъра на земеделието, горите и аграрната реформа /сега на земеделието и храните/ на основание чл.45а, ал.1 и ал.2 ППЗСПЗЗ да закупи прилежащата земя към закупените от него постройки в парцел ХVІІІа от парцеларния план на стопанския двор в кв.Д. на заличеното ТКЗС „В.” от кв.С., [населено място]. По молбата е образувана административна преписка, по която впоследствие ищецът подал и молби с вх.№№ № 92-00-1666/22.11.1999г., № 66-6295/21.10.2005г., № 66-6624/03.11.2007г., № 66-6624/19.11.2007г., № 93-1260/21.02.2008г., № 94-1033/25.02.2008г., 66-246624/04.03.2008г., № РД-09-0271/18.07.2008г., № 03-529/17.02.2009г. и № 94-2055/14.07.2009г. във връзка с направеното с първоначалната молба искане.

В случая се касае за земя в размер на 1 410 кв.м, прилежаща площ към закупени от ищеца сгради и съоръжения – битова сграда и зала „Импулс”, караулка, пристройка за млекосъбирателен пункт, клозет, находящи се в стопански двор – кв.Д. /в регулация/, бивша собственост на Т. „В.”, представляващо УПИ V-1406, кв.134 по плана на [населено място], м.”Д. – разширение север II част”, идентичен с парцел ХVІІІа по парцеларен план на стопанския двор. Съгласно разпоредбата на чл.27, ал.6 ЗСПЗЗ във вр. с чл.45а ППЗСПЗЗ прилежащите към закупени постройки площи могат да бъдат закупени от собственика на сградата, като съгласно ал.2 на чл.45а ППЗСПЗЗ продажбата се извършва със заповед на министъра на земеделието и храните или на упълномощено от него длъжностно лице и с писмен договор, който се вписва в службата по вписванията. При окомплектоването на административната преписка е представен акт за частна държавна собственост № 06317/23.07.2007г., в графа 10, на който е посочено, че правата на управление на посочения имот са предоставени на областния управител на Област С., съгласно чл.18, ал.1 от Закона за държавната собственост /ЗДС/. Видно от доказателствата по делото касае се за имот, който е част от държавния поземлен фонд. Съгласно чл.24, ал.1, изречение второ ЗСПЗЗ

министърът на земеделието и храните упражнява правата на собственика за земите от държавния поземлен фонд, като ги отдава под наем или аренда, учредява ограничени вещни права върху тях, извършва продажба и замяна със земеделски земи на физически и юридически лица. В случая, обаче правото на управление е предоставено на областния управител, видно от акта за държавна собственост.

С писмо изх.№ РД-09-0268/18.07.2008г. Областна дирекция „Земеделие”-гр.С. е сезирала Областния управител на Област С. за неправилно попълнената графа 10 на издадения по молба на Областна дирекция „Земеделие” акт за частна държавна собственост. С писмо изх.№ 0411/11 от 25.03.2011г. Областният управител в отговор на направеното искане, е уведомил, че отказва поправката на А. № 06317/23.07.2007г., тъй като имотът, предмет на описания акт, е отписан от актовете книги за държавна собственост на основание Заповед № РД-57-101/10.12.2009г. на Областния управител на Област С. и е предаден на наследниците на М. К. Д. и М. П. Д.. Мотивите за отписване от актовете книги е Заповед № 572258/12.07.1993г. на Кмета на Столична община, издадена на основание чл.1, ал.1 ЗВСОНИ.

С молба с рег.индекс № 94-2055/19.08.2009г. ищецът поискал министърът на земеделието и храните да се произнесе по негови молби с вх.№ 50/07.10.1999г., № 92-00-1666/22.11.1999г., № 66-6295/21.10.2005г., № 66-6624/03.11.2007г., № 66-6624/19.11.2007г., № 93-1260/21.02.2008г., № 94-1033/25.02.2008г., 66-246624/04.03.2008г., № РД-09-0271/18.07.2008г., № 03-529/17.02.2009г. и № 94-2055/14.07.2009г. относно издаването на заповед, с която да се разреши да се извърши продажба на земя, частна държавна собственост, представляваща прилежаща площ към сгради и съоръжения на организациите по § 12 ПЗР ЗСПЗЗ. Предвид липсата на произнасяне по тази молба, ищецът сезирал Върховен административен съд с жалба срещу мълчалив отказ на министъра на земеделието и храните.

С Решение № 11729/12.10.2010г. по адм.дело № 2242/2010г. на ВАС, IV-то отд., мълчаливият отказ на министъра на земеделието и храните по молба вх.№ 94-2055/19.08.2009г., подадена от ищеца, е отменен и преписката е върната на административния орган за произнасяне с изричен акт – заповед за продажба на земята или мотивиран отказ за издаване на такава, респективно за спиране на производството при наличие на някое от основанията по чл.54 АПК. Решението е оставено в сила с Решение № 8055/08.06.2011г. по адм.дело № 3733/2011г. по описа на ВАС, 5-чл. състав.

В изпълнение на съдебното решение от заместник-министъра на земеделието и храните е издадено писмо с изх.№ 66-4884/02.11.2011г., видно от което предвид обстоятелството, че имотът към този момент се владее от частни лица, съгласно Заповед № РД-57-101/10.12.2009г. на областния управител на Област С. за отписване от актовете книги за държавна собственост и невъзможността да се издаде акт за държавна собственост с предоставени права на управление на министъра на земеделието и храните без завеждане на установителен иск от заинтересованите лица, е отказано издаването на заповед по реда на чл.45а, ал.2 ППЗСПЗЗ и е спряно производството по преписката до представяне на влязло в сила съдебно решение.

Това писмо е оспорено по съдебен ред от ищеца, като образуваното адм.дело № 5975/2012г. по описа на Административен съд София-град е прекратено с Определение № 4966/01.11.2012г. предвид разпоредбата на § 19, ал.1 ЗИД АПК /ДВ, бр.39 от 20.05.2011г./ и на основание чл.135, ал.2 АПК делото е изпратено по подсъдност на Софийски районен съд.

Съдът намира, че ищецът не може да обосновава фактическите основания на предявения иск за обезщетение с акт за спиране на производството, обективиран в посоченото писмо изх.№ 66-4884/02.11.2011г. на заместник-министъра на земеделието и храните, тъй като същото е предмет на образувано съдебно производство, което не е приключило към настоящия момент като едва след евентуалната му отмяна може да заяви претенция за репарирание на причинени от него вреди – чл.24, ал.1 АПК. В този смисъл е и постановеното Определение № 5535/07.12.2012г. по адм.дело № 9897/2012г. по описа на АССГ, оставено в сила с Определение № 1989/11.02.2013г. по адм. дело № 942/2013г., VIII отд. на ВАС, с което е върната исковата молба на К. Е. С. с предявен иск по чл.1, ал.1 ЗОДОВ срещу Министерство на земеделието и храните за обезщетение на имуществени и неимуществени вреди от писмо изх.№ 66-4884/02.11.2011г. на заместник-министъра на земеделието и храните.

При така установените фактически обстоятелства, съдът обосновава следните правни изводи:

Съгласно чл.1, ал.1 ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани /и юридически лица/ от незаконосъобразни актове, действия и бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. За да възникне право на искане за обезщетение е необходимо да са налице няколко кумулативни предпоставки: 1. вреда – имуществена /реално претърпяна или пропусната полза/ или морална; 2. незаконосъобразен акт, незаконосъобразно действие или бездействие на орган или длъжностно лице на общината /или държавата/; 3. изпълнение на административна дейност, т. е. вредата да е настъпила от незаконосъобразния акт, действие или бездействие на органа или длъжностното лице при или по повод изпълнение на административна дейност и 4. пряка и непосредствена причинна връзка между незаконосъобразния акт, действие или бездействие и настъпилата вреда. Съгласно чл.204, ал.4 АПК незаконосъобразността на бездействието се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетение.

Следователно съдът следва да установи налице ли е такова бездействие, което да е незаконосъобразно, и едва след това – налице ли е причинно следствена връзка между него и настъпилите за ищеца вреди.

В петитума на исковата молба и уточняващите я молби ищецът конкретизира, че основанийето, на което претендира обезщетение е наличието на незаконосъобразно фактическо бездействие на министъра на земеделието и храните. От една страна това бездействие е описано в изложението на исковата молба като откази – изрични и мълчаливи да бъдат удовлетворени исканията му, от друга страна, категорично е посочено от ищеца, че бездействието на ответника се изразява в: 1. неиздаване на заповед по чл.27, ал.6 ЗСПЗЗ вр. с чл.45а, ал.2 ППЗСПЗЗ за продажба на прилежаща площ в УПИ V-1406, кв.134 по плана на кв.Д. – разширение север – II част, [населено място] и 2. непредприемане на действия по чл.537, ал.2 и чл.538, ал.1 и ал.3, вр. с чл.278 ГПК по охрана на държавната собственост, във връзка с констатациите за допуснатата грешка в А. № 06317/2007г.

Описаните по този начин основания не представляват годни такива да обосноват основателност на иска. Описаните бездействия - 1. непредприемане на надлежно предвидените в негова тежест действия по чл.537, ал.2 и чл.538, ал.1 и ал.3, вр. с чл.278 ГПК по охрана на държавната собственост, във връзка с констатациите му

за А. – порок в т.10 от А., накърняващ правния ред във връзка с управлението на имота, а отмяната му от друга страна накърняващ държавната собственост и 2. неиздаване на заповед по чл.27, ал.6 ЗСПЗЗ за продажба на прилежаща площ, по съществото си представляват правни действия.

Защитата срещу неоснователни бездействия на административните органи е регламентирана в Раздел II от Глава петнадесета на АПК в две хипотези. В първата, по чл.256 АПК, административният орган следва да е сезиран с искане да извърши фактически действия, които е длъжен да извърши по силата на закон, но в продължение на 14 дни бездействия. При втората хипотеза административният орган не изпълнява свое задължение, произтичащо пряко от нормативен акт, за което не е необходимо да бъде сезиран с искане /чл. 257/. И в двете хипотези защитата се отнася до неизвършване на фактически действия от компетентен административен орган.

В случая се претендира изпълнение на правно, а не на фактическо действие – издаване от компетентния административен орган на индивидуален административен акт - заповед по чл.45а, ал.2 ППЗСПЗЗ във вр. с чл.27, ал.6 ЗСПЗЗ, за продажба на прилежаща площ в УПИ V-1406, кв.134 по плана на кв.Д. – разширение север – II част, [населено място], област С..

Не са предмет на защита по реда на чл.256 и чл.257 АПК задълженията за волеизявления, т.е. за издаване на административни актове, тъй като неизпълнението им се преодолява по реда за оспорване на отказите като вид административни актове по чл.21, ал.1 АПК. Задълженията, за неизпълнението на които е предвидена защитата по Раздел II на Глава петнадесета АПК, трябва да произтичат пряко от правната норма при настъпването на определен юридически факт, т.е. както възникването, така и съдържанието им не трябва да е опосредено от допълнително волеизявление /индивидуален или общ административен акт, съдебно решение, правна сделка/. Не са предмет на защита по тази глава задълженията, разпоредени с административен акт, съдебно решение или споразумение. Тяхната защита е тази срещу отказ за принудително изпълнение по чл.294 и сл. АПК.

В настоящия случай от приетите доказателства по делото се установява, че от ищеца е подадена молба с вх.№ 50/07.10.1999г. до министъра на земеделието, горите и аграрната реформа /сега министъра на земеделието и храните/ относно издаването на заповед, с която да се разреши да се извърши продажба на земя, частна държавна собственост, представляваща прилежаща площ към закупени от ищеца сгради и съоръжения – битова сграда и зала „Импулс“, караулка, пристройка за млекосъбирателен пункт, клозет, находящи се в стопански двор – кв.Д. /в регулация/, бивша собственост на Т. „В.“, представляващо УПИ V-1406, кв.134 по плана на [населено място], м.”Д. – разширение север II част”, идентичен с парцел XVIIIa по парцеларен план на стопанския двор като по образуваната административна преписка по нея са подадени и последващи молби № 92-00-1666/22.11.1999г., № 66-6295/21.10.2005г., № 66-6624/03.11.2007г., № 66-6624/19.11.2007г., № 93-1260/21.02.2008г., № 94-1033/25.02.2008г., 66-246624/04.03.2008г., № РД-09-0271/18.07.2008г., № 03-529/17.02.2009г. и № 94-2055/14.07.2009г. С молба с рег.индекс № 94-2055/19.08.2009г. ищецът поискал министърът на земеделието и храните да се произнесе по подадените от него молби. Мълчаливият отказ на министъра на земеделието

и храните по подадената последна молба /вх. № 94-2055/19.08.2009г./ е отменен с влязлото в сила на 08.06.2011г. Решение № 11729/12.10.2010г. по адм.дело № 2242/2010г. на ВАС, IV-то отд., като преписката е върната на административния орган за произнасяне съобразно указанията на съда, дадени в съдебното решение с изричен акт – заповед за продажба на земята или изричен мотивиран отказ за издаването на такава, респ. заповед за спиране на административното производство при наличие на някое от основанията по чл.54 АПК. Съдебното решение е изпълнено с издаването на акт за спиране на образуваното производство, обективиран в писмо изх.№ 66-4884/02.11.2011г. на заместник-министъра на земеделието и храните.

По отношение на второто твърдяно от ищеца бездействие - непредприемане на действия от министъра на земеделието и храните по охрана на държавната собственост по реда на чл.537, ал.2 и чл.538, ал.1 и ал.3, вр. с чл.278 ГПК по отношение на А. № 06317/2007г., съдът намира, че същото не представлява фактическо бездействие по см. на чл.256 и 257 АПК във връзка с изложеното по-горе. Отделно от това ищецът не е легитимиран да претендира защита на правото на собственост на държавата по реда на чл.537 и чл.538 ГПК от министъра на земеделието и храните в защита на чужди права /в случая на ищеца/.

Предвид изложеното, съдът намира, че оспорените бездействия на министъра на земеделието и храните, представляват по същността си непредприемане на правно действие. Правните действия, обаче не подлежат на проверка от съда по реда на чл.256 и 257 АПК, а съответно и при твърдение за настъпили за ищеца вреди, то тяхното обезщетение не може да намери опора в чл.204, ал.4 АПК след установяването на незаконосъобразността на бездействието от страна на съда.

Ето защо, не би могло да се приеме, че ищецът претендира присъждане на имуществени и неимуществени вреди, понесени от незаконосъобразни бездействия на административен орган по смисъла на чл.204, ал.4 АПК, каквато хипотеза съгласно чл.256 и 257 АПК е налице само при неизвършването на фактически, но не и на правни действия.

Последното изключва реализирането на отговорността на държавата и общините по чл.1,ал.1 ЗОДОВ. Посоченото обосновава и липсата на причинно следствена връзка между твърдяното незаконосъобразно бездействие и твърдените вреди. Тъй като пряката причинно-следствената връзка между актовете, действията или бездействията на административния орган е елемент от фактическия състав за реализиране на отговорността на държавата, при липсата дори на един от кумулативно определените елементи не може да се ангажира отговорността на държавата за посочените вреди.

По изложените съображения, съдът намира предявените от ищеца искове за неоснователни и като такива следва да бъдат отхвърлени.

Мотивиран така, съдът

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ като неоснователни предявените искове на К. Е. С., с правно основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ срещу Министерство на земеделието и храните

за обезщетение на претърпените от него имуществени и неимуществени вреди в общ размер на 2000 лева, произтичащи от бездействия на министъра на земеделието и храните - неиздаване на заповед по чл.27, ал.6 ЗСПЗЗ вр. с чл.45а, ал.2 ППЗСПЗЗ за продажба на прилежаща площ в УПИ V-1406, кв.134 по плана на кв.Д. – разширение север – II част, [населено място] и непредприемане на действия по чл.537, ал.2 и чл.538, ал.1 и ал.3, вр. с чл.278 ГПК по отношение на А. № 06317/23.07.2007г.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му чрез Административен съд София-град пред Върховен административен съд.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл.137 АПК.

Административен съдия: